

VLADA CRNE GORE
Generalni sekretarijat
Broj: 18-492
Podgorica, 2. avgust 2018. godine

IZVJEŠTAJ
o sprovedenim konsultacijama zainteresovane javnosti povodom izrade
Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022.

S ciljem pripreme Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022, Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, je u periodu od 9 - 25. VII 2018. sproveo konsultovanje zainteresovane javnosti povodom izrade Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022.

U skladu sa članom 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", br. 41/18), Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore je 9. jula 2018, objavio javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti povodom izrade Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022.

Cilj konsultacija je bio da omoguće dostavljanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara u početnoj fazi pripreme strategije.

Pisane komentare su dostavili predstavnici nevladine organizacije Centar za demokratiju i ljudska prava i Sekretarijata Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore.

Predlozi koji su dostavljeni pisanim putem:

Marko Pejović, NVO Centar za demokratiju i ljudska prava - CEDEM

Generalni osvrt:

Konstantan trend rasta podrške javnosti za pristupanje Crne Gore Evropskoj Uniji, uz određene fluktuacije prilikom uticaja eksternih faktora, veoma je ohrabrujući. Ipak, istraživanja pokazuju da podrška nije odraz znanja i informisanosti građana. Nedostatak u prethodnim strategijama, u dijelu implementacije, odnosio se na

stvarno unapređivanja znanje javnosti i razumijevanje o Evropskoj uniji, odnosno objašnjenju implikacije pristupanja – dobre i loše strane, izazove, mogućnosti, opasnosti, poziciju države koja ulazi u nadnacionalnu EU, sa naglaskom na pitanja koje polaze od strane građana zemalja članica - pitanja koja dolaze običnih građana i na tome fokusirati novu strategiju.

Ključni problem je navođenje ciljnih grupa, ali i partnera u implementaciji Strategije. Pozitivan ishod je prilično nedostižan ukoliko ne postoji dovoljno dobra analiza ciljnih grupa i ukoliko navedemo sve moguće grupe koje trebaju biti informisane o procesu pristupanje naše zemlje u EU. Iako je definisanje i određivanje ciljnih grupa dosadašnje strategije bila praksa i određenih zemalja članica, ona kao takva nije dala željene rezultate, zbog čega je potrebno isto i analizirati. S tim u vezi, neophodno je uraditi jasnu analizu kojom će se predočiti ključne ciljne grupe, s tim da se ne moraju striktno isključiti i ostale grupacije, ali kroz eventualno prožimanje u okviru određenih aktivnosti. S druge strane, dosadašnja strategija nije prepoznala partnere u implementaciji na najbolji način, iako postoji poglavlje „Mapiranje uključenih subjekata“, kojem nije dovoljna pažnja posvećena, jer je značaj sinergetskog efekta za postizanje postavljenih ciljeva strategije neprocjenjiv.

Identifikovanje multiplikatora treba da bude jasno sa aspekta ciljeva i aktivnosti, u suprotnom puko navođenje i izostavljanje kompatibilnosti i konzistentnosti procesa implemetacije Strategije dovodi u pitanje stvaran rezultat iste. Neophodno je jasno definisati oblast informisanja, ključne ciljne grupe u okviru te oblasti, ključne partnere za realizaciju aktivnosti informisanja i vrijeme. S tim u vezi, neophodno je navesti numeričke indikatore kojim će se jasno procjeniti uspješnost na šestomjesečnom nivou i nakon analize rezultata pristupiti reviziji postojećeg akcionog plana (u tom trenutku) ili pak pri izradi novog, uz prilagođavanje sa aktivnostima koje bi realizovao NVO sektor kroz novo-odobrene projekte.

Imajući u vidu najnovija kretanja i istraživanja o EU u regiji, ali i predstojeće izbore za EU Parlament, neophodno je da na javnoj društveno-političkoj sceni obezbijedi otvoren prostor za artikulaciju euroskepticizma i argumentaciju tih stavova kroz debate. O pregovaračkim pozicijama, stavovima, argumentima i protivargumentima, sadržaju pregovaranja i sadržaju poglavlja koja su privremeno zatvorena, a posebno mjerilima građani nemaju informacija. Nerijetko se frazom „Tako od nas traži Evropska unija!“ počinje i završava priča o određenoj temi. To je u suprotnosti strategije kojom se jasno naznačava da će se pristupni proces iskoristiti za informisanje građana i pripremu za članstvo u EU. S tim u vezi, jasno identifikovati ljude koje će raditi na strategiji i koji će istu i implementirati u cilju izbjegavanja ovakvih fraza i postizanja maksimalnog mogućeg rezultata u oblasti informisanja građana o EU.

Na kraju, ali gotovo najvažnije, obrazovni sistem mora biti jasno uključen u ovaj proces kao ključni multiplikator informisanja javnosti o EU.

Konkretne preporuke:

- 1) istraživanje segmentirati po ključnim ciljnim grupama i prema njima uraditi aktivnosti koje proizilaze iz strategije
- 2) prepoznati ključne partnere iz NVO sektora (posebno imajući u vidu ciljne grupe), potpisati Memorandume o saradnji i sprovesti realizaciju aktivnosti u skladu sa Memorandumom u cilju postizanja kompatibilnih aktivnosti i konzistentnosti procesa informisanja javnosti, kao i obavezno jasno uključivanje obrazovnog sistem, posebno osnovne i srednje škole i iskorisiti mogućnosti za realizaciju aktivnosti promovisanja EU
- 3) jasnije i preciznije definisanje ciljnih grupa prema potencijalnim oblastima i izbjeći navođenje svih mogućih ciljnih grupa kao što je u važećoj strategiji, radi stvarnog postizanja ciljeva
- 4) jasno definisati oblasti i uključiti djelovanje kancelarija za promovisanje mobilnosti, kao i programa EU (poput Kancelarije za Erasmus+, Kreativne Evrope, Evrope za građane itd.)
- 5) napraviti jasan akcioni plan aktivnosti prema pregovaračkim poglavljima i ciljnim grupama i napraviti npr. Mjesec informisanja javnosti o pregovaračkom poglavlju XY i sve aktivnosti podijeliti prema ciljnim grupama u saradnji sa partnerima
- 6) uraditi novu SWOT analizu i konkretizovati aktivnosti usmjerene na pretvaranja slabosti u prednosti
- 7) pojednostaviti pregled sajtova koja doprinose informisanju javnosti o EU
- 8) navođenje numeričkih indikatora uspješnosti Strategije

Sanja Bulatović, sekretarijat Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore

Saradnica u Sekretarijatu Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Sanja Bulatović je istakla potrebu za intenziviranjem aktivnosti, sa snažnom porukom o važnosti članstva i dodavanjem poruka sa emotivnim tonom, koje treba da prikažu EU kao zajednicu vrijednosti i ideala.

Ukazala je na važnost intenziviranja aktivnosti koje vode ispunjenju specifičnog cilja 3. aktuelne Komunikacione strategije - Podstaći dijalog i aktivno učešće građana u debatama o reformama, uz ocjenu da, kroz aktivnosti u protekle četiri godine nije bila dovoljno razrađena.

Sugerisala je da bi jedan dio Strategije trebalo da se fokusira na to da objekti informisanja (mladi i grupe osjetljive na promjene) postanu multiplikatori, odnosno da budu dovoljno motivisani ne samo da se informišu, nego da djeluju u cilju aktivne promocije EU. Nakon svake održane aktivnosti, bar jedna osoba koja se upoznala sa novim informacijama treba da bude dovoljno motivisana da svoje iskustvo, nova znanja ili podršku EU podijeli sa drugima. Na primjer, ako se u nekom intervjuu ili

jutarnjem programu predstavlja rezultat realizovane aktivnosti, pored organizatora, u programu može da učestvuje i građanin koji može da podijeli svoje impresije. Time će se dobiti istinski feedback o kvalitetu i uspješnosti događaja, a pored toga, građani kojima se pruži prilika da doprinesu promociji procesa integracije će biti mnogo spremniji da u neformalnoj komunikaciji razmjenjuju iskustva i mišljenja o EU.

Takođe, jedan od rezultata ovakve komunikacije sa mladim ljudima može da bude kreiranje "poola" mladih ambasadora EU, koji će sa vršnjacima razgovarati o EU i njima bliskim temama koje se tiču procesa evropske integracije.

U sklopu sprovedenih internetskih konsultacija, 19. i 20. jula 2018. su organizovane četiri fokus grupe sa predstavnicima nevladinih organizacija, medija i organa državne uprave.

Generalni sekretarijat Vlade

Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji

2. VIII 2018.